

ג) דרוש א

בענין הפורים

הנה נוסח ברכה אחרונה של המגילה, היא
חמשה מטבעות, ואלו הם: הרב את ריבנו, והרן
את דינינו כו', והם כנגד ה' גבורות הנודעות,
אשר על ידיהם, יריב את ריבנו, וידין את דינינו,
כי בהם תלוי הדין והנקמה. עוד על ענין על
הנסים כו'. (א)

ועתה נבוא אל ביאור, ענין ימי פורים,
והמגילה, והמרדכי, ומעות מגבת פורים, והמשתה
והשמחה. הנה נתבאר אצלינו בדרושי נוקבא
דז"א, ובענין מיעוט הירח, כי בכל זמן של
הגלות, עומדים זו"ן אב"א כל ימי החול, לולי
בשעות התפלה ובשבתות וכיוצא בזה, כמו
שנתבאר שם. והנה כאשר רוצים לחזור פב"פ,
צריך שתקדים בחי' הפלת הדורמיטא על ז"א,
כדי שתיעשה הנסירה, ותוכל לחזור עמו אפין
באופין, כנזכר בדרושי ראש השנה. ולהיות כי
ענין מרדכי ואסתר, היה בסוף השבעים שנה של
גלות בבל כנודע, לכן אז כבר בימיהם התחיל
ענין תיקון זו"ן, כדי לחזור אפין באפין ויגאלו
ישראל.

וענין התחלה זו, היא ענין הדורמיטא,
שנעשה אז בימיהם. וז"ס הצרה העצומה, שהיתח
אז לישראל, אשר עליו נאמר, והנה אימה חשיכה
נדולה כו', וארז"ל ד' חשכה זו גלות מדי,
שהחשיך עיניהם של ישראל. וענינו הוא, לפי

והנה אף בזמן הדורמיטא, אין הנקבה ישנה, כי אז מסתלקין המוחין מן ז"א, ונכנסין בנקבה, כדי להבנות ולתקן פרצופה, כדי שתוכל לחזור אפין באפין, כגודע בענין דרוש השופר של ר"ה. ובהכרח, יש הארה והשגחה זו על ישראל מצידה, וענין אותה הארה היתה ענין מרדכי הצדיק, כמו שנבאר בע"ה.

וכראות המן את מרדכי, שע"י היתה הארה והשגחה על ישראל בזמן ההוא, נתייעץ עם זרש אשתו ושס"ה יועציו כו', וארז"ל ו' כי זרש אשתו, היתה מכשפה גדולה, ועצתה שקולה מכל שס"ה יועציו, ועלתה עצתם להרוג את מרדכי, ולתלותו על העץ, הוא זנבה של נחש, המשך רגל הקוף, כמבואר אצלינו, וכנוכר בס"ה שיר השירים ודי בזה. ואם ח"ו ככה יעלה, יוכל אח"כ לאבד את שונאיהם של ישראל. ואז השי"ת ברחמיו, האיר הארת נוקבא העליונה, והיא גדולת מרדכי ואסתר, ועל ידם נושעו ישראל מן הצרה הגדולה ההיא, כמו שנבאר.

וזה ענין מרדכי והארתו: (א) דע, כי הנה בזמן הדורמיטא דז"א, לא בלבד נכנסין המוחין דז"א, מצד נה"י דאימא, ונכנסין בנקבא רחל,

שאו היה ז"א בסוד הדורמיטא. ונודע, כי המן הרשע, היה אוסטורלוגוס גדול, כגודע בענין ויפל פור הוא הגורל מיום ליום כו', ובפרט במ"ש בס"ה, כי הוא ועשרת בניו, כוללים כל עשרה קליפין החיצונים. וידע בחכמתו, ענין מייעוץ השגחתו יתברך על ישראל בימים ההם, להיותו בבחי' השינה, ולכן חשב ועלה בלבו, כי הזמן מוכן לאבד שונאיהם של ישראל.

וזה ענין ויכוח המן עם אחשורוש, אם יעלה בידם עצה זו, והשיב לו המן ישנו עם כו', ודרשו רז"ל ה' ישן הוא האלוה שלהם, והבן זה. ולהיות כי הדורמיטא ההיא, היא לטובתן של ישראל, כדי שתנסה הנקבה מאחוריו, ויחזור פב"פ, ויגאלו ישראל, ויבנה בית המקדש. לכן התייעצו שניהם, כי בזמן ההוא שהאלוה שלהם הוא ישן, יקדימו הם לאבד ולהשמיד שונאיהם של ישראל, כדי שלא ישארו אפילו מתי מעט, שיהיו ראויים לגאולה, ועי"כ לא יבנה בהמ"ק. ונודעה עצת המן, מן שמי שפרא בנו וכתביהם אל אחשורוש הנקרא ארתחששתא בספר עזרא, עד שביטלו בניו ב"ה, בראותם כי הגיע זמנו להבנות, ודי בזה.

הוא, כי ההארה הגדולה ההיא, היא מר דרור, זך ונקי בתכלית, העוברת מפי יסוד דנוקבא ולחוף. וז"ס פסוק וידי נטפו מר כו' עובר.

ובזה תבין מעלת מרדכי, שעלה לבחינת מלכות, ומשנה למלך. וז"ס הפסוק, ומרדכי יצא מלפני המלך, בלבוש מלכות, תכלת וחור, ועטרת זהב גדולה. והמשכיל יבין כל פרטי הפסוק זה, ענין יציאה זו מלפני המלך, היא רחל. ועטרת זהב גדולה, מצד עטרה יסוד דאבא, ולכן נקרא גדולה, כי החדש והחכמה, נקראים גדולה, בסוד הגדול הגבור והנורא. גם המעמיק ישכיל, היותו משבט בנימין, ודי בזה. (ב)

וזה קריאת המגילה, וגם התפשטותה בעת קריאתה, לטעם פירסנם הנס. והוא ענין, הארת עטרת מלכות דאבא, המתגלית ויוצאה לחוף, ולכן נקרא מגילה, לשון גילוי, וצריך לגלותה ולפרסמה. גם מגלה בלא יוד, היא עולה בגי' ע"ח, כמנין ג' הוי"ו, כ"ו כ"ו כ"ו, שהם ענין ג' מוחין דחב"ד דנה"י דאבא, המתגלים שם במלכות ההוא. וזהו ענין היות המגילה נקרא אגרי"ת, ונקרא ספ"ר, ויש לה דינין כתורה שבכתב, כי ספר התורה, הוא יסוד דאבא, הנקרא תורה שבכתב, צורת ספר, כעין ו' ארוכה. והמגילה היא ההארה היוצאה מחוף ליסוד כנו', וגם היא ארוכה בצורת ו', ובצורת מגילה ארוכה, ודי בהערות אלו אל המשכילים.

בהיותה אב"א, אלא אף גם המוחין דבנה"י דאבא, בסוד ויבן ה' אלהים את הצלע, דא אבא ואימא. ונמצא, כי כמו בהיות המוחין ההם תוך ז"א, היו יוצאים מהם ב' הארות לחוף, ומבחי' הארת המוחין דאבא, יוצא יעקב, מצד פנים דז"א. ומבחי' הארת מוחין דאימא, יוצאת רחל מצד אחוריו. גם עתה, יוצאות מרחל נוקבא דז"א, ב' הארות אלו ג"כ בלי ספק. ולא עוד, אלא שבהיות מוחין הנזכר תוך הנקבה, נתוספה בחי' הארה שלישית, משא"כ בהיותם תוך ז"א. והוא, כי הנה בהיותם תוך ז"א, היה היסוד דאימא נשלם בחוזה דז"א, והיסוד דאבא, שהוא יותר ארוך כגודע, היה נשלם בסיום היסוד דז"א ממש, ולא היה יוצא מחוף ליסוד כלל. אבל עתה, בהיותם המוחין תוך הנקבה, אשר היסוד שלה נוקביי קצר, מוכרח הוא, שהיסוד דאבא יתפשט, ויצא מחוף ליסוד נוקבא ולחוף, ותתגלה הארתו בגילוי גמור לגמרי. ונודע, כי מה שהיה מתלבש ביסוד דז"א, הוא בחי' העטרה של היסוד דאבא, שהיא בחי' המלכות דאבא, ואין ספק כי הארה זו הנגלית ממלכות דאבא, היא הארה גדולה עד מאד.

והנה שורש נשמת מרדכי, היתה מן ההארה ההיא, ולכן על ידו היתה תשועת ישראל בזמן ההוא. וזה נרמז בשם מרדכי ממש, שארז"ל ו' שהוא לשון מירא דכ"א, מ"ר דכ"י, והוא תרגום מר דרור. גם נקרא מור עובר, והענין

וזה"ש מ"ש הכתוב, וזכרם לא יסוף מורעם, כי אותה ההארה, היא עטרת היסוד הזכר דאבא, הנקרא זכר כנודע, וזכרם ה) זה לא יסוף מורעם, בימי הפורים שבכל שנה ושנה כנזכר.

לכן לעתיד לבא, כל הספרים יתבטלו, חוץ ממגילת אסתר. והטעם הוא, כי לעולם לא היה נס גדול כזה, לא בשבתות, ולא ביו"ט, להתקיים ההארה זו, אף אחר הסתלקות המוחין מן הנקבה, אלא בימי הפורים בלבד. ובבחי' זו, יש יתרון גדול אל פורים, על כל שאר הימים, אפילו בשבתות ויו"ט.

והנה בכל שנה בימי הפורים, כדי לקיים ההארה הנז', אנו צריכין לעשות ג' מצות, והם: קריאת המגילה, כדי להמשיך ולגלות ההארה הנז', היוצאת לחוץ, בגילוי. והנה צריכות ב' בחי' אחרות, והם אלו: הא', בחי' ההארת היסוד, שהוא דאבא ברחל, לצורך תיקון בנין פרצופה,

ואמנם היות ימי הפורים האלו, נעשים בכל שנה ושנה, ולא הספיק לעשות בזמן ההוא לבדו, הטעם הוא, כי השי"ת ברחמיו, רצה שאותה ההארה המתחדשת, בהיות המוחין דאו"א תוך הנקבה, בזמן דורמיטת ז"א, לא תתבטל לעולם, בכל שנה ושנה, בימים ההם עצמם. כי הנה אחר דורמיטת חוורים פב"פ, והמוחין הם בז"א, ואין בחי' ההארה זו יוצאת אז כלל כנ"ל, והארת מרדכי מתבטלת לגמרי, ונעלמת בפנים. ורצה השי"ת, שבכל שנה בימי הפורים כיוצא בהם, אף אם יהיו זמן פב"פ, תתגלה ההארה הנז' בימים ההם, ולא תתבטל.

והענין הוא, כי בכל שנה בימים ההם, כאשר יכנסו המוחין ברחל, בסוד דורמיטת דז"א, אעפ"י שאח"כ יחזרו פב"פ, לא תתבטל ההארה הנז', ותשאר שם קיימת ונרשמת, אף גם אחר הסתלקות המוחין האלו ממנה, ויחזרו בז"א.

וענין משלוח מנות איש לרעהו, לא נתבאר מפני הרב ז"ל, ושמא רמז, לענין הארת יסוד דזכורא, הניתן ליסוד דנוקבא, והם נקראים איש לרעהו, יסוד ליסוד, כנלע"ד.

כי לכן נכנסים המוחין הנז' בה, כדי להגדילה ולעשותה פרצוף כנזכר. וזה נעשה, בסוד מתנוה לאביונים, כי רחל נקראת עני ואביון. והיסוד דאבא, הנקרא צדיק, נותן לה צדקה ומתנות. והארות הזה ו) מתקיים ע"י שאנו נותנים למטה מתנות לאביונים, וע"י מצוה זו, נעשה דוגמתה למעלה.

ובחי' הב' היא, כי אחר שנתקן פרצוף רחל עצמו, על ידי הצדקה ומתנות לאביונים, עוד צריך הארה, ו) שתתקיים בה בסוד המוחין עצמן שלו, המתלבשין תוך פרצוף י"ס שלה, ח) בעת הדורמיטת כנודע. וצריך שתתקיים הארה הנז', במוחין שלה, כל הימים ההם, הנקראים פורים. וישאר קיימת שם, אף גם אם יסתלקו המוחין דאו"א, אחר הדורמיטת, ותחזור פב"פ, ועכ"ז תשאר הארת המוחין ההם קיימים במוחין שלה, ולא יסתלקו לגמרי כבשאר הזמנים כנ"ל. וענין זה תלוי בקיום מצוה אחרת, והיא לעשות סעודת פורים משתה ושמחה.

וזה ענין אכילה ושתייה, כמבואר אצלנו, שהמוחין של הנקבה, נקראים י"ה י"ה, ט) ונעשים מבחי' י"ה, והם נמשכין בה ע"י אכילה ושתייה. וזהו פירוש אכילה: אכ"ל י"ה. שתייה: ש"ת י"ה. כי ע"י המאכל והמשתה, נמשכין לה מוחין הנקראים י"ה. גם נרמזה היא עצמה במלת אכילה, שהיא בגימטריא אדני"י ע"ה, לרמז: כי אלו המוחין של י"ה, הנמשכין ע"י האכילה, הם בנקבה הנקראת אדני"י. גם אסת"ר, היא בגימטריא תרס"א, והנה שם אדני"י במילואו, הוא תרע"א, והנה שם אסתר חסרה י', ובתוכה מסתתרת הנקודה הפנימית עצמה, הנקראת י' של אדני"י, הנקראת אסתר, על שם שמסתתרת. עד כאן הגיעו דרושי הרב זלה"ה.